

РЕЗУЛЬТАТИ АНОНІМНОГО ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТОСОВНО ОБІЗНАНОСТІ ПРО АНТИГІСТАМІННІ ПРЕПАРАТИ

Ткаченко К.С.

Науковий керівник: Белік Г.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Belik-69@ukr.net

Вступ. Незважаючи на те, що алергійні захворювання давно відомі в медицині, у сучасному світі проблеми, пов'язані з питаннями профілактики й якісної терапії алергопатологій, залишаються досить актуальними. Отже, алергійні захворювання є медико-соціальною проблемою, якою займаються фахівці різних спеціальностей в усьому світі – клініцисти, фармакологи, економісти. Однак, не вирішеними до кінця залишаються питання, що стосуються вдосконалення підходів до лікування хворих на алергійні захворювання. Для лікування алергійних захворювань в клінічній практиці застосовують етіотропну терапію – антигістамінні препарати, що відрізняються селективністю, фармакокінетичними властивостями, побічними ефектами.

Мета дослідження. Розробка анонімної анкети для опитування здобувачів вищої освіти 4 та 5 курсів Національного фармацевтичного університету; проведення анонімного анкетного опитування серед здобувачів вищої освіти 4 та 5 курсів Національного фармацевтичного університету; аналіз відповідей респондентів.

Матеріали та методи. В роботі були використані соціологічний, системний методи.

Результати дослідження. Аналізуючи отримані результати, можна зробити висновок, що у анонімному опитуванні прийняли участь переважно жінки віком до 25 років, більшість яких не має здобутої освіти, а є лише студентами НФаУ, приблизно третина з яких вже мають при цьому досвід роботи в аптеці. Щодо одержаних відповідей на запитання основної частини анкети, яка містила інформацію про асортимент, властивості та особливості застосування Н1-гістаміноблокаторів, можна відмітити, що обізнаність респондентів залежно від питання відрізнялася. Так, серед запитань, у яких респонденти добре орієнтуються, можна вказати ті, що стосуються визначення поняття «алергія», локалізації Н1-гістамінорецепторів, основних клінічних проявів алергічних реакцій, основних фармакологічних груп протиалергічних препаратів, номенклатури медіаторів алергії, ролі Н1-гістамінових рецепторів в організмі (100% обізнаність в цьому питанні), кількості поколінь Н1-гістаміноблокаторів. При цьому серед найбільш відомих здобувачам вищої освіти препаратів слід виділити лоратадин, димедрол, дезлоратадин, цетиризин, супрастин. Часткову обізнаність виявили респонденти у питаннях щодо чинників алергії, переваги препаратів більш нових поколінь перед препаратами I покоління, раціонального режиму застосування цих засобів, особливостей фармакологічної дії Н1-гістаміноблокаторів I покоління. Порівняно низькою була інформованість опитаних про кількість типів гістамінорецепторів, про наявність Н1-гістаміноблокуючої дії у препаратів з інших фармакологічних груп, номенклатуру антигістамінних препаратів III покоління. В основному у цих питаннях достатньою мірою орієнтувалася лише третина респондентів. Загалом обізнаність студентів про номенклатуру антигістамінних засобів різних поколінь (потрібно було вказати по 3 препарати кожного покоління) можна представити так: I покоління (61%) > II покоління (40%) > III покоління (32%). Щодо відношення до джерел отримання інформації та інших питань, де потрібно було висловити свою думку про деякі відомі аспекти раціонального застосування Н1-гістаміноблокаторів, слід відмітити досить відповідальне ставлення респондентів до

поставлених питань. Загалом більшість (55%) опитаних оцінили свої знання як добрі, а 11% студентів вважають їх низькими.

Висновки. Таким чином, здійснене анонімне анкетне опитування дозволило оцінити рівень обізнаності здобувачів вищої освіти про Н1-гістаміноблокатори та зробити висновок, що з багатьох питань респонденти є досить добре інформованими, але все ж таки існують також аспекти, на які є доцільним звернути увагу з метою підвищення рівня знань опитаних.

АНАЛІЗ ПОБІЧНИХ ЕФЕКТІВ МІСЦЕВИХ АНЕСТЕТИКІВ

Томащук А.В.

Науковий керівник: Щокіна К.Г.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

asya@ukr.net

Вступ. Місцеві анестетики (МА) пригнічують збудливість нервових волокон і блокують проведення імпульсів до центральної нервової системи, що спричиняє тимчасову втрату больової та інших видів чутливості у місці їх введення. Механізм дії МА остаточно не вивчено. Відомо, що вони знижують проникність мембран нервових волокон для іонів натрію в результаті конкуренції з іонами кальцію та підвищення поверхневого натягу фосфоліпідів мембран, знижують енергозабезпечення транспортних систем іонів через мембрани нервових волокон, що призводить до пригнічення утворення потенціалу дії та запобігає генерації та проведенню нервового збудження.

Основними вимогами до МА є їхня висока вибірковість і значна широта терапевтичної дії, низька токсичність, відсутність подразнювальної дії на тканини, забезпечення достатнього знеболення під час оперативних втручань. МА використовують у різних видах анестезії, як-от, поверхнева (мазі, присипки, гелі, креми тощо), інфільтраційна, провідникова (розчини для ін'єкцій різної концентрації) та інші. Широкому використанню МА в клінічній практиці заважає їх досить висока токсичність. Запобігання та зменшенню небажаних реакцій (запаморочення, зниження артеріального тиску, слабкості тощо), пов'язаних з потраплянням до системного кровотоку, сприяє сполучання МА з судинозвужувальними засобами, як-от епінефрин (адреналін), а також застосування препаратів з пролонгованою дією. Пошук нових шляхів підвищення ефективності та безпечності використання МА продовжує залишатися актуальним.

Мета дослідження. Проаналізувати побічні ефекти МА в м. Харкові та Харківській області за період 2018-2021 р.р.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження були випадки побічних реакцій (ПР) на препарати для місцевої анестезії, на які були надіслані картки-повідомлення із закладів охорони здоров'я м. Харкова та Харківської області на 2018-2021 р.р. Інформацію про ПР МА збирали методом пасивного фармаконагляду (методом спонтанних повідомлень) із карт-повідомлень про ПР препарату під час його медичного застосування за даними лікарів, фельдшерів, акушерок, провізорів, медичних сестер з усіх закладів охорони здоров'я незалежно від форм власності. Карта-повідомлення про ПР та/або відсутність ефективності лікарського засобу при його медичному застосуванні – це форма, за допомогою якої працівники з медичною та/або фармацевтичною освітою та заявники повідомляють про будь-які випадки побічної реакції та/або відсутності ефективності лікарських засобів.